

HRVATSKI glasnik

Godina XXV, broj 12

26. ožujka 2015.

cijena 200 Ft

CROATIADA – likovni natječaj

Foto: Kollár Ákos

4. – 5. stranica

„Krlježin” Tjedan

7. stranica

HOŠIG-ovi recitatori

10. stranica

Županijska odlikovanja

11. stranica

Komentar

Idemo misliti na budućnost!

Početak tajedna predstavnici Gradišća – ki su se odazvali pozivu na drugi forum u svezi sa školstvom u ovoj regiji – skupno su klimnuli glavom: neophodno i potrebno je napraviti Hrvatski školski centar u gradu Sambotelu. S ovom pozitivnom odlukom za početak pregovorov za utemeljenje ovoga središća, pravoda nije nestao strah u nami, hoće li se moći napuniti, ta – od grada Sambotela ponudjeni – objekt od čuvarnice do gimnazije, s dicom. Na brzinu je gradska Hrvatska samouprava kot garancija pokupila već od sedamdeset roditeljskih potpisov, ki bi dali svoju dicu u takovu instituciju. Učinjen je važan korak, izražena je volja i želja „za“, a s odobravanjem skupščine HDS-a poslije ovoga vikenda, ideja se mora dalje nositi na dogovore i odredjivanje one, odnosno onih zgradov, ke će odgovarati po kriteriji modernoga odgojno-obrazovnoga centra. Kad se to realizira, moremo jur računati s novim poglavljem u gradišćanskoj povijesti. S ovim potezom konačno i ovo će područje dostati vjerno gnjazdo budućih intelektualcev, po zaufanju takove mladine, koj će biti važna hrvatska rič, tradicija i identitet i ka će vjerojatno sposobna biti predati više – stoljetno jerbinstvo i bogatstvo našega naroda na zapadu Ugarske. Rečeno je, odsad će svi skupa imati mukotržno djelo od hrvatskih samoupravov, prik načelnikov sve do pedagogov. Borba će to biti za svako dite, da se lobiranjem i reklamami uvjeruju roditelji, a i budući školari, na najbolje mjesto će zajti u hrvatski školski centar, u kom će biti svi na svojem. Ta će baza po prethodni očekivanji omogućiti i priključenje drugih škol u naši seli (misli se ovde prvenstveno na petrovisku i židansku školu). Onda najvjerojatnije neće se već moći dogoditi novinaru da samo i isključivo s bezveznom prošnjom i dozvolom državnih organov i pravoda temeljnim izvješćajem o dužini, temi, cilju(?) i objavi još apsolutno nenapisanoga članka mora bilo komu račun polagati, ako hoće poiskati hrvatsku grupu u jednoj školi. Ako hrvatska, i ovde je naglasak na hrvatskoj(!) zajednici, shvati da je potrebno svenek iskati nove i bolje pute, onda će i do toga teško dojtiti da jedan takozvani predstavnik Hrvatov bude odstranio roditelje da vlašću dicu upisuju na dvojezičnu nastavu. S takovimi problemami, ako se ta centar na noge postavi, hvala Bogu, nećemo se više morati baviti. Tako da vrime je došlo, idemo odlučno i hrabrije misliti na budućnost!

Tiho

Glasnikov tjedan

Na svojoj redovitoj sjednici Skupština grada Pečuha, 26. ožujka, u petoj točki dnevnoga reda raspravlja o ukinuću ustanove pečuško Hrvatsko kazalište i o utemeljenju poduzeća Hrvatsko kazalište NONPROFIT Kft. (Pécsi Horvát Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság). Prijedlog je Skupštini podastro pečuški dogradonačelnik László Óri. Istoga dana u 11. točki dnevnoga reda Skupština raspravlja i o prijedlogu pečuškoga gradonačelnika Zsolta Páve na temu Osiguravanje izvora sredstava za rekonstrukciju, obnovu i dogradnju krila postojeće zgrade pečuškoga Hrvatskog kazališta u Anninoj ulici na broju

Na svojoj redovitoj sjednici Skupština grada Pečuha, 26. ožujka, u petoj točki dnevnoga reda raspravlja o ukinuću ustanove pečuško Hrvatsko kazalište i o utemeljenju poduzeća Hrvatsko kazalište NONPROFIT Kft. (Pécsi Horvát Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság). Prijedlog je Skupštini podastro pečuški dogradonačelnik László Óri. Istoga dana u 11. točki dnevnoga reda Skupština raspravlja i o prijedlogu pečuškoga gradonačelnika Zsolta Páve na temu Osiguravanje izvora sredstava za rekonstrukciju, obnovu i dogradnju krila postojeće zgrade pečuškoga Hrvatskog kazališta u Anninoj ulici na broju 17.

17. Poduzeće, donese li Skupština odluku, utemeljit će se u sto postotnom vlasništvu grada Pečuha s osnovnim kapitalom od tri milijuna forinti, a na čelu poduzeće bit će dosadašnji ravnatelj pečuškoga Hrvatskog kazališta Slaven Vidaković, s mjesečnim primanjima od 400 tisuća forinti bruto. Odluka, ako se donese, stupa na snagu od 1. travnja 2015. godine. Dosadašnjim zaposlenicima time bi se ukinuo status javnih djelatnika, stoga se u skladu s tim trebaju poduzeti koraci glede radnih prava u budućem poduzeću, koje ne može, s obzirom na djelatnost, zapošljavati manje od deset stalnih zaposlenika u punom statusu. O čemu se zapravo radi? Ravnatelj Hrvatskog kazališta Slaven Vidaković 10. veljače uputio je pismo gradskim ocima, pozivajući se na odredbe izmjene zakona (Zakon o državnom proračunu CXCV, iz godine 2011.), koje su stupile na snagu 1. siječnja

2015. godine, a po kojima ustanove koje imaju manje od sto zaposlenika ne mogu imati samostalni ekonomat, te je predložio strukturu djelovanja Hrvatskog kazališta u gospodarskoj formi poduzeća koje može nadalje poslovati sa samostalnim ekonomatom. Uz ravnatelja poduzeća Skupština će birati i tročlani Nadzorni odbor te ekonomat. U obrazloženju skupštinskoga prijedloga stoji kako se ovim mjerama osigurava dosadašnje vođenje Hrvatskog kazališta, stručne ovlasti i u okviru poduzeća, te se kaže kako Samouprava grada Pečuha poradi neprekinutog djelovanja poduzeća Hrvatsko kazalište osigurava personalne, financijske i predmetne uvjete. Vrijeme imenovanja ravnatelja poduzeća jest vrijeme do kada bi trajao mandat ravnatelja ustanove pečuško Hrvatsko kazalište, a to je do 31. siječnja 2018., od dana 1. travnja 2014. godine. Novo poduzeće gospodarit će imovinom u Anninoj ulici na broju 17, u Ulici Szent Mór na broju 11, u ulici Káptalan te ljetnom pozornicom na Trgu Tettye, a Samouprava grada Pečuha snosit će i režijske troškove poduzeća. Osiguravaju se i prostori u Perczelovoj ulici na broju 2 i u Ulici Mária na broju 18 dok traju radovi rekonstrukcije i izgradnje zgrade Hrvatskog kazališta u Anninoj ulici na broju 17. Sva dosadašnja

imovina ustanove Hrvatsko kazalište nakon obračuna prelazi u imovinu poduzeća Hrvatsko kazalište. Za utemeljenje poduzeća potreban je natpolovičan broj glasova izabranih zastupnika Skupštine grada Pečuha. Zadatci poduzeća, ako se ono utemelji, bit će nadalje osiguravanje umjetničke radionice, umjetničke djelatnosti za ansambl, odnosno za proizvodnju kazališnih predstava poradi očuvanja narodnosne kulture.

S druge strane na svojoj sjednici, koja će biti 28. travnja, Skupština HDS-a u četvrtj točki dnevnoga reda raspravljat će o mogućnostima preuzimanja Hrvatskog kazališta, na što će referirati Ivan Guban, predsjednik HDS-a. Kako neslužbeno saznajemo, HDS-ovo vodstvo na istu temu vodilo je razgovore u dva navrata s gradskim ocima u Pečuhu.

Branka Pavić Blažetin

Poslije osamostaljenja Republike Hrvatske dolazi do osamostaljenja hrvatske manjine u Mađarskoj. Sukladno tomu nekadašnja zajednička škola Hrvatskosrpska gimnazija na Trgu ruža 1993. godine se razdvaja. Za izgradnju nove hrvatske škole na Trgu Őrs vezéra Glavnogradska je samouprava osigurala gradilište od umalo osam tisuća četvornih metara, a Ministarstvo prosvjete Republike Mađarske iz svoga proračuna izdvojilo 750 milijuna forinti.

Ana Gojtan, ravnateljica škole, uručuje darove predsjedniku Mađarskoga parlamenta Lászlóu Kövéru.

Mađarski je parlament 13. srpnja 2012. godine prihvatio izmijenjeni Zakon o javnoj naobrazbi prema kojem pojedine obrazovne ustanove koje su u nadležnosti samouprava i obavljaju javnu naobrazbu, od 1. siječnja 2013. godine na održavanje preuzima država. Prema tadašnjim podatcima Centar „Klebersberg“ od toga nadnevka upravljat će s umalo tri tisuće ustanova, jedna od tih je i budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đачki dom. Na otvorenju školske godine 2012./13. zamjenik državnoga tajnika za narodnosne i civilne društvene veze Csaba Latorcai skrenuo je pozornost kako postoji mogućnost da Hrvatska državna samouprava preuzme u svoju nadležnost budimpeštansku Hrvatsku školu i u neslužbenom susretu nakon svečanosti tadašnji HDS-ov predsjednik Mišo Hepp izjavio kako će Skupština razmotriti tu mogućnost. I odista, HDS-ova je Skupština u više navrata raspravljala o mogućnostima preuzimanja ustanove, a 26. travnja 2014. donijela je odluku prema kojoj takvom odlukom ne želi opteretiti budući HDS-ov saziv.

Od 1. siječnja 2013. godine Hrvatska je škola pod tzv. dvojnog upravom, za održavanje ustanove odgovorna je Gospodarska organizacija „Mozaik“ Glavnogradske samouprave, za stručnu upravu Pedagoški okrug XIV. kvarta i s time je ukinuta gospodarsko-financijska samostalnost škole. Također su znatno povećani administrativni poslovi, izvršavanje gospodarsko-financijskih i radnopravnih zadaća bez stručnih suradnika. Većina vremena uprave škole troši se na takve poslove zbog kojih manje vremena preostaje na stručni pedagoški rad. Budući da školsko vodstvo nema uvid u proračun ustanove, otežano je plansko djelovanje, i dovedena u opasnost provedba već uobičajenih sadržaja, od školskih izleta, kulturnih priredaba do njegovanja tradicija, surad-

Kratka kronologija budimpeštanskoga HOSIG-a

nje sa školama u Hrvatskoj. Dugovremeno među nadležnima nije bilo odlučeno tko koje troškove financira. Posljedice toga neriješenog stanja bile su da je Hrvatska škola kadšto bila bez telefonskog ili internetskog spoja, pedagogima nije se isplaćivalo rad i pojedine zakonskim odrednicama regulirane isplate su kasnile. Školska je zgrada u dobrome stanju, uređeno je školsko dvorište, mijenjali su pločice kod ulaza i u dvorištu, oličeni su zidovi u pojedinim učionicama i u sobama đачkoga doma te obojeni su prozori.

Hrvatska je škola od 2011. godine nositeljica titule punkta rada s darovitim učenicima. Unazad četiri godine prosječno broji domalo 265 upisanih i 50 uposlenih pedagoga. Polaznici te ustanove iza sebe imaju zavidne rezultate na pojedinim nadmetanjima, redovito imaju hvalevrijedna postignuća primjerice na Međunarodnome natjecanju iz matematike „Klokan bez granica“, iz pojedinih športskih disciplina među prvima su na okružnoj i državnoj razini. Na prestižnome Državnom natjecanju iz hrvatskoga jezika i književnosti posljednjih su godina (izuzev 2014., 2015.) dali pobjednika završnice. Gimnazijalci uspješno nastavljaju svoju daljnju naobrazbu na visokim učilištima u Mađarskoj i u Hrvatskoj. Na kulturnome polju na visokoj su razini provedeni primjerice „Tjedan hrvatske kulture“, a poseban je biser škole Plesna i literarna pozornica, koja je svoj vrhunac doživjela na budimpeštanskom Danu Hrvata. Tijekom djelovanja škola je izgradila prijateljske odnose sa zagrebačkom Osnovnom školom Ante Kovačića i Učeničkim domom „Marija Jambrišak“ te dubrovačkim Ženskim đачkim domom. Ne u posljednjem redu treba naglasiti kako je ova ustanova bila začetnik utemeljenja Narodnosne stipendije, što je pokrenuo bivši ministar javne uprave i pravosuđa Tibor Navracics. A također i Susreta hrvatske i mađarske mladeži u Zánki. Kako bi se povećao broj upisanih u ustanovu, svake godine učenici i pedagozi posjećuju pojedine škole i uz promidžbeni film predstavljaju budimpeštansku Hrvatsku školu.

Budući da se Hrvatska škola ponovno obratila zamolbom HDS-ovoj Skupštini glede preuzimanja u HDS-ovu nadležnost, u tijeku su pregovori, te je Skupština zadužila Odbor za odgoj i obrazovanje, Odbor za financije te Odbor za pravna pitanja za pripremanje potrebnih materijala. Krajem siječnja HOŠIG-u se sastao nastavnički zbor i HDS-ov predsjednik Ivan Gugan. Predsjednik Gugan naglasio je kako postoji politička volja da Samouprava preuzme u svoju nadležnost budimpeštansku Hrvatsku školu. Za iduću školsku godinu u 9. nulti i 9. razred prijavilo se 30 učenika, upis je tek u lipnju. U prvom razredu 18. ožujka bio je otvoren dan za sadašnjih 10 vanjskih i 9 – 10 polaznika Hrvatskoga vrtića. Upis u vrtić tek je u svibnju. U subotu, 28. ožujka, bit će izvanredna sjednica HDS-ove Skupštine, dobije li HOŠIG-ova zamolba zeleno svjetlo, nastavljaju se pregovori s Glavnogradskom samoupravom i KLIK-om. Preuzimanjem budimpeštanske Hrvatske škole nastavlja se izgradnja kulturne autonomije Hrvata u Mađarskoj, umreženost hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava i pod njezinim okriljem će učiti domalo tisuću učenika. Putem natječaja Europskih fondova moći će se osuvremeniti školska učila i pomagala te školska zgrada. HDS će u svojoj nadležnosti imati ustanovu, HOŠIG, koja je s tom kraticom postala svojevrsni hrvatski brand u mađarskome društvu, što ga rado posjećuju i visoki dužnosnici.

Kristina Goher

CROATIADA - likovni natječaj

Croatiada je niz HDS-ovih programa namijenjen učenicima osnovnih i srednjih škola u Mađarskoj, djeci iz vrtića, u kojima se u nekom vidu podučava i odgaja na hrvatskom jeziku. Croatiadu, kao niz priredaba, prije dvadesetak godina osmislio je danas pokojni Stipan Blažetin, tadašnji predsjednik HDS-ova Odbora za odgoj i obrazovanje. Svojedobno bila je ona natjecanje likovnih i književnih ostvaraja, natjecanje kazališnih dramskih družina, natjecanje u kazivanju stihova i proze... Tijekom proteklih godina neki od spomenutih Croatiadinih programa su sačuvani, a dodan je i jedan novi program: natjecanje u izlaganju projektnih tema. I ove je godine HDS-ov Odbor za odgoj i obrazovanje, čiji je predsjednik Joso Ostrogonac, osmislio niz programa ovogodišnje CROATIAD 2015. Prvi u nizu Croatiadinih ovogodišnjih programa održan je 17. veljače, točnije upriličena je svečana dodjela nagrada ponajboljim sudionicima 18. Croatiadina likovnog natječaja. Primjereno praksi prošloga desetljeća, priredba je održana u auli Školskog centra Miroslava Krleža.

Natjecatelji su radove morali poslati do kraja siječnja 2015. godine. Već nekoliko godina zaredom najbolji radovi sudionika likovnog natječaja objavljuju se u zidnom kalendaru (HDS-ovo izdanje), tako su objavljeni najbolji dječji radovi 17. nagradnog likovnog natječaja u dječjem kalendaru HDS-a 2015, kaže za Medijski centar Croatica HDS-ova referentica Eva Molnar Mujić. Od radova pristiglih na 18. nagradni likovni natječaj (njih je ocijenila grafičarka Ester Šarkić) priređena je i prigodna izložba u auli pe-

čuške Hrvatske škole Miroslava Krleža. Otvorena je u sklopu svečane dodjele nagrada najboljim sudionicima natjecanja. Nagrade natjecateljima i njihovim nastavnicima uručio je Ivan Gugan, predsjednik HDS-a, a priredbu su u ulozi domaćina počastili ravnatelj Hrvatskoga školskog centra Miroslava Krleža Gabor Győrvári, HDS-ova dopredsjednica Angela Šokac Marković i predsjednik HDS-ova Odbora za odgoj i obrazovanje Joso Ostrogonac. U sklopu svečanosti nastupio je orkestar Hrvatske škole Miroslava Krleža.

Ovogodišnji natječaj raspisan je za djecu hrvatskih vrtića na temu: Čarobni vrt, a za učenike osnovnih i srednjih škola u Mađarskoj na temu: Europa u dječjim očima. Natjecatelji su trebali izraditi sliku u formatu A3 ili A4 i uz nju priložiti opis crteža. Djeca i učenici natjecali su se u nekoliko kategorija.

Kategorija vrtića

Kako veli HDS-ova referentica zadužena za nesmetano odvijanje programa Eva Molnar Mujić, u kategoriji vrtića pristiglo je 55 crteža (22 crteža više nego lani) te je uručeno deset nagrada učenicima iz pet vrtića: Pečuh, Mohač, Salanta, Šeljlin, Santovo.

Dodijeljene su i četiri posebne nagrade: *Mercedes Jójárt* (salantski dječji vrtić, odgojiteljica: Kristina Gergić Nađ), *Noel Sekereš* (šeljinski dječji vrtić, odgojiteljica: Hena Gažić), *Timea Gerenčer* (šeljinski dječji vrtić, odgojiteljica: Hena Gažić), *Krištof Balaž* (santovački dječji vrtić, odgojiteljica: Klara Velin Szabó).

Treće mjesto u kategoriji vrtića osvojile su *Kira Nađ* (mohački dječji vrtić, odgojiteljica: Kis Lajosné) i *Maja Horvat-Bencze* (pečuški Hrvatski vrtić „MK“, odgojiteljica: Zlata Štric Šoltes).

Drugo mjesto osvojile su *Mirjana Maroši* (pečuški Hrvatski vrtić „MK“, odgojiteljica: Zlata Štric Šoltes) i *Greta Fenjveši* (pečuški Hrvatski vrtić „MK“, odgojiteljica: Zlata Štric Šoltes).

Prvo mjesto osvojile su *Kamila Lajtai* (mohački dječji vrtić, odgojiteljica: Valerija Činčak Heil) i *Anita Bartfay-Galló* (mohački dječji vrtić, odgojiteljica: Kis Lajosné).

Kategorija 1. – 2. razreda

U kategoriji 1. – 2. razreda pristiglo je 28 crteža (13 manje nego lani), a dodijeljeno je pet nagrada. Radove su poslali učenici iz deset škola (Santovo, Pečuh, Budimpešta, Dušnok, Lukovišće, Hrvatski Židan, Mohač, Salanta, Kerestur, Serdahel). Posebnu nagradu osvojili su *Filadelfija Klarić* (1. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić) i *Akoš Rendeš* (1. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić). Treće mjesto osvojila je *Darina Bósz* (1.b r., Mohač, nastavnica: Anita Erdélyi Jandrok). Drugo mjesto osvojila je *Lilian Kemény* (1.b r., Mohač, nastavnica: Anita Erdélyi Jandrok). Treće mjesto osvojio je *Tomica Major* (1.b r., Mohač, nastavnica: Anita Erdélyi Jandrok).

Kategorija 3. – 4. razreda

U kategoriji 3.– 4. razreda pristiglo je 59 crteža (tri manje nego lani), a dodijeljeno je 12 nagrada. Radove su poslala djeca iz 12 škola (Santovo, Pečuh, Budimpešta, Petrovo Selo, Dušnok, Lukovišće, Barča, Hrvatski Židan, Mohač, Salanta, Starin, Kerestur, Serdahel). Posebne nagrade osvojilo je sedam učenika: *Janja Sajčan* (4.b r., Mohač, nastavnica: Anka Đurok Brozovac), *Zita Heirich* (3.b r., Mohač, nastavnica: Anka Đurok Brozovac), *Bijanka Noll* (4. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić), *Luca Vig* (4. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić), *Flora Orban* (3. r., Kerestur, nastavnica: Gabrijela Kovač), *Eliza Novak* (3. r., Kerestur, nastavnica: Gabrijela Kovač), *Grga Sabo* (4. r., Budimpešta, nastavnik: Zoltán Csomós).

Treće mjesto osvojili su *Korina Nikli* (3. r., Kerestur, nastavnica: Gabrijela Kovač) i *Mirko Kapča* (4.b r., Mohač, nastavnica: Anka Brozovac). Drugo mjesto osvojili su *Dalma Vlajić* (3.b r., Mohač, nastavnica: Anka Brozovac) i *Vanessa Kiš* (4. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić). Prvo mjesto osvojila je *Vivien Budai* (4. r., Kerestur, nastavnica: Gabrijela Kovač).

Kategorija 5. – 6. razreda

U kategoriji 5. – 6. razreda pristiglo je 55 crteža (20 crteža više nego lani), a dodijeljeno je devet nagrada. Radove su poslali učenici iz 12 škola (Santovo, Pečuh, Budimpešta, Petrovo Selo, Lukovišće, Barča, Hrvatski Židan, Mohač, Salanta, Kerestur, Serdahel,

Tukulja). Dodijeljeno je pet posebnih nagrada: *Klaudija Wollár* (5. r., Santovo, nastavnica: Ibolya Valkai-Kovačev), *Luca Ivanković* (5. r., Pečuh, nastavnica: Ana Schneiderics), *Dora Regős* (5.b r., Mohač, nastavnica: Anka Brozovac), *Petar Paluška* (5. r., kružok u Barči, nastavnica: Anica Popović Biczak), *Ladislav Orban* (5. r., Kerestur, nastavnica: Erika Rac).

Treće mjesto osvojila je *Rebeka Novak* (5. r., Lukovišće, nastavnica: Anica Popović Biczak). Drugo mjesto osvojile su *Dorka Kühne* (5. r., Budimpešta, nastavnik: Zoltán Csomós) i *Danica Sidonja* (5.b r., Mohač, nastavnica: Anka Brozovac). Prvo mjesto osvojila je *Karina Križić* (5. r., Salanta, nastavnica: Eva Adam Bedić).

Kategorija 7. – 8. razreda

U kategoriji 7. – 8. razreda pristiglo je 29 crteža (isto toliko u 2014. godine), a dodijeljeno je pet nagrada.

Posebna nagrada dodijeljena je *Tijani Šarac* (8. r., Tukulja, nastavnik: Edmond Bende). Treće mjesto osvojio je *Gabor Salai* (8. r., Serdahel, nastavnica: Dijana Kočiš). Drugo mjesto osvojili su *Balaž Tot* (7. r., Tukulja, nastavnik: Edmond Bende), *Barnabaš Babik* (8. r., Budimpešta, nastavnik: Zoltán Csomós) i *Hanna Lakotar* (8. r., Hrvatski Židan, nastavnica: Marija Sabo). U ovoj kategoriji nijedan natjecatelj nije osvojio prvomjesto.

Kategorija gimnazije

U kategoriji gimnazije pristiglo je svega četiri crteža (isto toliko u 2014. godine), a dodijeljena je tek jedna nagrada, i to prvo mjesto osvojila je *Sonja Červenji* (9. r., Budimpešta, nastavnik: Zoltán Csomós).

Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár

Mentori nagrađenih učenika

Uobičajena pokladna veselja u Gari

Garska Hrvatska samouprava i ove godine održala dvije najveće godišnje priredbe: Bunjevačko i Muško prelo.

Dana 31. siječnja 2015. organizirali smo Bunjevačko prelo. U jednosatnom programu nastupile su mjesne skupine četiriju naraštaja i TS „Bačka“. Polaznici vrtića izveli su plesove „stari rokoko“, „divojačko kolo“, „sirotica“, „mazujka“ i otpjevali pjesmu Zvonka Bogdana pod naslovom „Ta tvoja suknja plava“. Učenici osnovne škole oduševili su publiku omiljenom pjesmom Miroslava Škore pod naslovom „Ne dirajte mi ravnicu“ i svitom bunjevačkih plesova. Garska omladinska plesna skupina predstavila je novu bunjevačku koreografiju, Bunjevački izvorni KUD Gara nastupio je sa kaštelanskim plesovima. Obje kulturne skupine pripremio je

Ivica Dulić, koreograf HKPD „Matija Gubec“ iz vojvođanskog Tavankuta. Na kraju programa svi sudionici i gledatelji okupili su se u velikom bunjevačkom kolu. Ovogodišnju priredbu kao uzvanici počastili su Angela Šokac-Marković, potpredsjednica HDS-a, i skupina Hrvata iz Kečkemeta pod vodstvom Stipana Šibalina, predsjednika tamošnjeg HMS-a.

Dana 7. ožujka 2015. održali smo Muško prelo. Nažalost, u zadnjim godinama uvijek upadnemo u razdoblje korizme, jer po običaju ova priredba završava preljsku sezonu u Bačkoj. Dobar ovčji paprikaš, zvuci tambure orkestra „Bačka“, druženje, kartanje i uzajamno kušanje domaćih vina ove godine je okupilo do sada najveći broj gostiju od dvjestotinjak muškaraca. Imali smo tride-

setak gostiju iz inozemstva, prijateljskih naselja Topolja i Gajića (Hrvatska), Riđice, Rastine i Gakova (Vojvodina). Priredbu su svojom nazočnosti počastili Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Ivan Gugan, predsjednik HDS-a, Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, Mišo Šarošac, predsjednik HS-a Baranjske županije, i Tibor Radić, ravnatelj odmarališta „Zavičaj“ na otoku Pagu.

Ovčji paprikaš se pripremao od šest debelih ovaca u šest velikih kotlova. Osim dvojice „veterana“ s desetljetnim iskustvima kuhanja, uključili smo i četvoricu mladih kuhara koji su također izvrsno pripremili omiljeno jelo njihovih predaka.

Nažalost, trebali smo se prisjetiti i jednog tužnog događaja. U zadnjih godinu dana preminuo je glavni osnivač današnjeg oblika Muškog prela, učitelj Jakov Dujmov. Budući da nitko nije zabilježio koje godine se održalo prvo Muško prelo, nikada ne možemo proslaviti jubilej ove jedinstvene priredbe.

Zahvaljujemo svim pomagačima, podupirateljima i sudionicima kulturnog programa, koji su mnogo napora i truda uložili za uspjeh obiju priredaba.

Tekst i slika: Martin Kubatov

„Krležin“ Tjedan hrvatskoga jezika

Ovogodišnji Dani (Tjedan) hrvatskoga jezika u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleže održani su od 16. do 20. ožujka i, kao svake godine, obilovali su nizom zanimljivih sadržaja. Za program svakoga pojedinoga dana bio je zadužen jedan od profesora škole, a školska aula od 14 sati bila je prepuna učenika. Programi

Dana uobičajeno odvijaju se u poslijepodnevnom satima. Svečano otvorenje Dana bilo je 16. ožujka, kada je nazočne pozdravio ravnatelj škole Gabor Győrvári, među ostalima generalnu konzulicu Vesnu Halugu i predsjednika HDS-a Ivana Gugana. Ovogodišnje otvorenje bilo je u znaku „Dana Gradišća“ za što je bila zadužena profesorica Gabika Kohut. Ona, rodnom Petrovoselkinja, u pomoć je pozvala HKD „Gradišće“ iz Petrovogoga Sela, koji je plesom, pjesmom i recitacijom predstavio običaje Gradišća i svoga sela. Drugi dan Dana obilježilo je predstavljanje projekta „Naša škola“ koji su učenici Hrvatske škole Miroslava Krleže pripremali i prikazali u sklopu Croatiadina natjecanja „Predstavljanje projektnih tema“ održanog u prosincu u Santovu. Nastupio je i „Mali zbor“ škole, a gost Dana bio je i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan s kojim je razgovor vodila učenica Ana Rea Jeđud. Za ovaj dan bile su odgovorne profesorice Márta Rohonczi i Eva Polgar. Treći dan Dana obilježilo je školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze za učenike od prvoga razreda osnovne škole do gimnazije. Natjecanje se odvijalo u

Gost Tjedna bio je Ivan Gugan, HDS-ov predsjednik.

pet kategorija, a za njegovo nesmetano odvijanje brinula se profesorica Rita Magyar. Četvrti dan Dana bio je u znaku kazališne predstave dramske sekcije učeničkog doma Miroslava Krleže. Mali glumci pod vodstvom svoje voditeljice profesorice Erike Žarac ove su godine na scenu postavili zahtjevni komad Fadila Hadžića „Punjena ptica“, a za nesmetano odvijanje programa brinula se profesorica Erika Žarac. Petak, 20. ožujka, peti dan Dana bio je u znaku kvizova po svim razredima, osnovnoškolskim (viši razredi zajedno) i gimnazijskim (svi raz-

Krležin „Mali zbor“

Zaplesao je i ravnatelj škole Gabor Győrvári.

redni zajedno), a potom je u okviru svečanosti zatvaranja Dana nastupila gimnazijska plesna skupina koju vodi profesorica Mirjana Murinji, predstavila se Dramska skupina koju vodi Zoltan Gatai, a svoj program dali su i gosti, učenici osječke Osnovne škole „Vijenac“ (pjesme uz glazbenu podlogu, prikaz najstarijih hrvatskih pisanih spome-

Petrovoselci u Pečuhu

nika), te učenici 11. razreda Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže, oni su i ovoga puta briljirali plesnom koreografijom, izvedenom u okviru svečanosti predaje maturalnih vrpca. Dodijeljena su priznanja najboljim recikatorima, najboljem glumcu, najuspješnijim drušinama u kvizovima koji su se odvijali istoga dana od ranih sati. Kviz za niže razrede odvijao se po razredima i drušinama, srednjoškolci su se natjecali u auli. Pitanja su mjerila znanje hrvatskoga jezika, te znanje iz književnosti i gramatike. Proglašeni su rezultati i dodijeljene diplome i pokloni najboljim kazivačima stihova, te je dodijeljena diploma za najboljega glumca (glasovi učenika) u predstavi dramske sekcije učeničkog doma Miroslava Krleže „Punjena ptica“. Svečano zatvaranje Dana vodila je profesorica Rita Magyar s pomoću kolega. Između ostaloga naglasila je „da smo mi učitelji jako zadovoljni, jer je natjecanje u kazivanju stihova bilo na visokoj razini. Pripremali ste se s raznovrsnim pjesmama, ozbiljno ste pristupili zadacima Dana i puno ste truda uložili. Možda će poslije proglašenja rezultata biti i tužnih, razočaranih, ali natjecanja su takva, netko mora pobijediti, i to, nažalost, ne mogu svi.“ (više o natjecanju u posebnom napisu HG-a).

Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár

Dan žena u Čavolju

Na srdačan poziv Hrvatske samouprave, 7. ožujka ove godine okupili smo se da zajedno proslavimo Dan žena. Predsjednik Samouprave Stipan Mandić pozdravio je ŽENE lipom čestitkom. Muškarci su nam kazivali lipe stihove, zdravice, a darivali su nas prekrasnim cviećem, bilim zumbulom (hijacint). Mnogo nas se okupilo, a zahvaljujući našem kuharu Laciki Csemyju i ostalim muškarcima, iznenađeni smo ukusnim

Teta Tinka i Zita Ostrogonac Kiss

Ilka Radóczy i Rozika Pančić

paprikašem od piva. I mi ŽENE donijele smo finih slastica, kolača i pogačica. U razgovoru smo „divanili“ o ženskom biću, što ono znači nekad i danas, kakve vridnosti je zastupala nekada i danas, kako je pored tolikih briga i poteškoća mogla sačuvati svoje čari, svoju ženstvenost, jednostavno ostati ženom. Mislim da će to ostati naša mala tajna. Dugo smo se družili, sićali se davnih događaja... Dobro je bilo biti opet zajedno i družiti se. Hvala na svemu organizatorima. Kako su nam godile riči čestitke Na DAN ŽENA: Neka ovaj dan bude samo tvoj, /neka sunce samo za TEBE sja. / Ne zato što si žena, već zato / što si jedinstvena, od svih drugačija / „SRETAN TI DAN ŽENA!“

Prije više od sto godina poznato nam je iz povijesti kako su se žene borile u Americi u tekstilnoj tvornici, radnice za jednaka prava, i jednake mogućnosti! Klara Zetkin, Roza Luxemburg, žene koje su se izborile za svoja prava, prisjećamo se i njih. Stolitna borba protiv diskriminacije spola i majčinstva. Međunarodni dan žena obilježava se svake godine 8. ožujka, kao izraz poštovanja i zahvalnosti.

Međunarodni dan žena prvobitno je nazvan „Međunarodni dan žena“ koji se slavi svake godine 8. marta, koji je za poštivanje žena i izraz zahvalnosti. Dan koji su proglasili Ujedinjeni narodi. To je dan na koji sve žene mogu biti ponosne. Toga dana posebno dolazi do izražaja ljubav i pažnja prema ženama na razne načine: cviećem, darovima, ričima, citatima, slanjem sms poruka i lipih slika koje žene vole. „Ljepota žene nije u odjeći koju nosi, / Njenoj figuri ili frizuri, Ljepota žene se ogleda u njenim očima. / Jer su one vrata do njenog srca. / Ljepota žene nije čak ni u obrisima njenog lica, / Bliska Ljepota žene ogleda se u nenoj duši. / U pažnji, brizi, koju žena nesebično pruža, / i slasti koju pokazuje, i ono što je najvažnije: / Ljepota žene se kako godine prolaze samo povećava. (Adrey Hepburn)

Stana Gašparović László

Klapski večer Gradišćancev u Varaždinu

Na slici dr. Antala Lászlóa dio petroviške grupe s Klapom Intrade

U organizaciji petroviške Hrvatske samouprave, kih pedeset Petrovišćanov, Nardarcev, Četarcev i sambotelskih Hrvatov je uživalo 7. marcijuša, u subotu na klapskom večeru u varaždinskoj Areni. Na gala koncertu prilikom Dana žen nastupali su Klapa Intrade s Tomislavom Bralićem, Tedi Spalato i Klapa Cambi. Uz Petrovišćane, sad jur po običaju, u Varaždinu su se zabavljali i kiseški Hrvati.

DUŠNOK – Nakon Čiste srijede dušnočki župnik István Kistamás dao je kratak prikaz korizme na mjesnoj kablovskoj televiziji, s osvrtom na red bogoslužja, pobožnosti i obreda do Uskrsa. Kako nas je obavijestila predsjednica Hrvatske samouprave Matija Mandić Goher, svake nedjelje u župnoj crkvi svetih Filipa i Jakova, s početkom u 15 sati obavlja se pobožnost križnoga puta na hrvatskom jeziku. Pobožnost predvode Estera Holdas i Estera Karasi, koje su potkraj prošle godine dobile odličje Hrvatske samouprave za istaknuti rad na polju kulture i vjerskog života. Vjerska zajednica dušnočkih Hrvata ovih se dana priprema za Uskrs. Na Veliki petak ujutro na zavičajnom govoru izvodi se Plač ili jadikovanje proroka Jeremije, u 15 sati vodi se pobožnost križnog puta, a od 17 sati, već po običaju, na hrvatskom se pjeva i pasija ili Muka Isusa Krista po Ivanu. Osim svake mlade nedjelje, kada se prije mise na hrvatskome jeziku moli i krunica, dušnočki vjernici hrvatsku misu imaju i na drugi dan Uskrsa, s početkom u 10 sati.

Trenutak za pjesmu

Protuliće...

**Protuliće slavno,
O, kako si milo,
Čekali smo davno
Da bi jur prispilo!**

**Sve ti se veseli,
Ptice, trava, ljudi,
Sve, ča j' živo veli:
Pozdravljeno budi!**

Štefan Megyimori

Korizmeno vrijeme u Santovačkoj župi

Mise, pobožnosti i obredi na hrvatskome jeziku

Duhovne vježbe predvodio je tavankutski župnik Franjo Ivanković.

U rimokatoličkoj župi s dvije ravnopravne crkveno-vjerske zajednice od 1897. godine naizmjenično se redaju hrvatske i mađarske crkvene godine, a kroz godinu hrvatski mađarski tjedni. Otada do danas bogoslužja, obredi i pobožnosti održavaju se ravnopravno i usporedno. Prema pravilniku koji je s manjim promjenama odnosno prilagodbama i danas na snazi, prva hrvatska godina počela je 1. siječnja 1898. godine. Prema tome parne crkvene godine su hrvatske, a neparne mađarske. Tako se glavni obredi o najvećim blagdanima obavljaju na jeziku crkvene godine, a sporedni na drugom jeziku. S obzirom da je u tijeku mađarska crkvena godina,

ove godine svi glavni obredi za Uskrs obavljaju se na mađarskom jeziku, a sporedni na hrvatskome. Pobožnosti križnoga puta u korizmi petkom u 15 sati obavljaju se naizmjenično na mađarskom i hrvatskome jeziku, već prema tome da li je mađarski ili hrvatski tjedan. Prvi tjedan bio je mađarski s pobožnošću križnoga puta na obnovljenoj kalvariji u mjesnome groblju, a drugi tjedan hrvatski kada je pobožnost križnog puta održana u župnoj crkvi. Pobožnost iz tjedna u tjedan vodi velečasni Imre Polyák, santovački župnik od 1. kolovoza 1994. godine, dakle već domalo 21 godinu. Nadalje, od 16. do 18. ožujka ove godine priređene su duhovne vježbe, trodnevna priprava za Uskrs, već po tradiciji usporedno za obje zajednice, posebno za mađarsku i hrvatsku. Hrvatsku trodnevnicu sva tri dana predvodio je tavankutski župnik Franjo Ivanković. Na Cvjetnicu, ove godine 29. ožujka, na nedjeljnoj hrvatskoj misi pjeva se Muka Isusa Krista po Mateju. U Velikom tjednu, na Veliku srijedu, Veliki četvrtak i Veliki petak pjeva se Plač ili jadicovanje proroka Jeremije. Na prvi i drugi dan Uskrsa hrvatske mise služe se po nedjeljnom redu, s početkom u 11.15.

S. B.

PETROVO SELO - Prošli tjedan 4. razred koljnofske Dvojezične škole „Mihovil Naković“ je boravio kod partnerske škole u Buševcu. Unutar 4. projekta „Posebne škole hrvatskoga jezika“ Koljnofci nisu se samo uključili u tamošnju nastavu, nego su napravili i brojne izlete u hrvatskoj metropoli i širom Turopolja. 22. marcijuša, u nedjelju, je pak četrnaest dice s dvimi učiteljicama otputovalo u Donju Zelinu iz Petrovoga Sela. Kako je rekla školska ravnateljica, Edita Horvat-Pauković, putnici su učenici, od 4. do 8. razreda, za ke je sastavljen zanimljiv program u partnerskoj ustanovi u Hrvatskoj. Petroviščani će sudjelovati ne samo pri nastavi OŠ Ksavera Šandora Đalskog u Donjoj Zelini, nego i pri otpodnevni izleti. Škola plivanja na bazenu, različite djelaonice, književni večer, terenska nastava u Tehničkom muzeju i Kazališću Dubrava, u Etnografskom muzeju, Muzeju za umjetnost i obrt, to su samo neke točke iz šestodnevno boravka u staroj domovini, a zvana toga druženje, sklapanje novih prijateljstava i iskustav je pravoda prvenstveni cilj ovoga gostovanja. Dvojezičnu školu u Petrovom Selu i Osnovnu školu u Donjoj Zelini povezuje sad jur već od trideset ljet prijateljstvo i stručna suradnja, ka je zapečaćena službenom potvrdom i pred dvimi ljeti u petrovskom projektu „Zdravo, Europa, stigli smo!“

Nekada su plesali roditelji, danas plešu njihova djeca, roditelji plesači iz Katolja i djeca plesači raznih ansambala

Djevojke slijeva: Vesna Kovačević, Mirjana Šarošac, Judita Jerant, Noemi Barić, Natica Ronai; momci: Blaško Drinoci, Zoran Živković i Marko Ronai

Eva Molnar, Anka Živković, Magdalena Molnar, Tibor Brozović, Stjepan Molnar, Đuro Jerant, Đuro Kolar, Ivica Barić

HOŠIG-ovo natjecanje u kazivanju stihova i proze na hrvatskome jeziku

„...nebeski krilati serafi bili su zavidni...“

U knjižnici budimpeštanske Hrvatske škole 5. ožujka u prijednevima satima priređeno je školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze na hrvatskome jeziku. Nakon nadmetanja po razredima, na potonjem je sudjelovalo 58 učenika, od 1. do 12. razreda gimnazije.

„...nebeski krilati serafi. Bili su zavidni...“ piše Edgar Allan Poe u tužnoj ljubavnoj pjesmi Annabel Lee, pa mogli su i biti zavidni, no ovoga puta sudionicima natjecanja, naime ovogodišnji recitatori su osjećajno, iskreno interpretirali autorske misli, posebnom tankočutnošću na misaonu nit pjesme ili proznog ostvaraja. I ovoga su puta prednjačili stihovi, čija je tematska paleta bila širokoga raspona, manje ljubavnih, tužnih i pomalo depresivnih, a više optimističnih, šaljivih i vedrih. Odabir teksta i pripremanje na natjecanje doista treba biti zajednički, timski rad učiteljice, nastavnice i učenika. Što i nije lak zadatak, ali je primjetan na natjecanju. U nižim su razredima birani veseli, ljupki stihovi s optimizmom dječjeg „mikrosvijeta“. Odabir teksta u višim razredima nije kod svakog interpretatora bio prikladan njegovoj dobi. Iako je naraštaj na pragu „odrastanja“, ali još uvijek nosi u sebi čuđenje i pitanja na sve što ih okružuje. I zbog toga nemojmo zahtijevati dramsku izvođačicu u šestome razredu. Naslovi su bili iz sveopće hrvatske književne baštine, a od naših domaćih autora Stipan Blažetin i Marga Šarac, te u znatno manjem broju priča ili narodna pripovijetka. Bilo je lijepo čuti rijetko interpretiranog Ivana Gundulića ili Mire Gavran. Izvedbe je ocijenio tročlani prosudbeni odbor: profesorica Zorica Kaceus, HOŠIG-ova bivša polaznica, studentica Laura Tišlerić, te predsjednica, scenska umjetnica Petra Grišnik. Učenike su pripremile učiteljice, nastavnice, profesorice: Zlata Gergič, Kristina Kirhofer, Dejana Šimon, Monika Režek, Snježana Baltin, Dora Grišnik, Marijana Jakošević, Žuža Molnar, Eva Kolar, Rita Grbac, Mirjana Karagić i Marija Šajnović. Organizatorica školskoga natjecanja bila je Dora Grišnik.

Mislim kako pojedini recitatori, interpretatori unatoč rezultatima zavređuju posebnu pozornost. Kazivači prvoga razreda i ovoga su puta (i pri kazivanju proze 20. studenoga 2014.), moglo bi se reći, s moje strane pobrali sve moguće pohvale. Odgovoran pristup k nadmetanju, odabir pjesme prikladan karakteru i dobi osobe. Pri kazivanju osjetno je bilo kako učenica ili učenik razumije što govori, i to s uzornim naglaskom. U nižim razredima kazivanje Nine Šindik, a u višim Éve Balassa, Tene Šindik i Laure Damjanović-Šalomon me je posebno dojmilo. Njihova opuštenost, sigurna, ali ipak perolaka izvedba za uzor je mnogima. Hva-

levrijedno je kako je učenica Luca Molnar i ovoga puta kazivala svoje stihove.

U gimnaziji Dorka Paradi daleko je od svih natjecatelja prisvojila i interpretirala stihove Miroslava Krležu. Toliko snažnog osjećajnog naboja pri kazivanju njegovih stihova opazila sam jedino kod bivšeg polaznika Adama Halmosa. Reka Aranji, Kladija Deli, Antonio i Andrej Kiš i ovoga su puta ostavili neizbrisive tragove pri natjecanju. (Malo mi je nedostajala maturantica Daniela Premuda, ali bit će prigode na oprastanju.) Nije slučajno što sam napisala natjecanje jer ni oni se nisu nadmetali, samo se „pojavi“ kao svoje izgovorili tuđe misli, i otišli. A publika zapanjeno popratila. Jer kako je i ravnateljica ustanove Ana Gojtan na otvorenu istaknula, priredba je svečanost hrvatske riječi, svečanost kazivača i škole. Ti su trenutci bili prisutni za vrijeme narečenih kazivača. To je sjajni dio svečanosti. Naglašavam, sudjelovanje na nadmetanju nije obvezatno. Možda sam staromodna ako očekujem poštivanje hrvatske riječi, poštivanje svih onih koji su uložili trud, naučili tekst (nije riječ o onima koji su se zbog

Najbolji HOŠIG-ovi kazivači školske godine 2014./15.

treme zabunili) i stali pred publikom i recitali. Jer podsmijehivanje drugomu, razgovor za vrijeme nadmetanja odraz su nepoštenja. Oni koji su po ocjeni prosudbenoga odbora bili najbolji, dobili su povelju i knjigu, primjerice antologiju Sjajna igra i zbirku pjesama Rasuto biserje urednika Stjepana Blažetina, stihove i prozu Miše Jelića, kazališne komade Antuna Karagića, pjesničku zbirku Đuse Šimare Pužarova itd.

Draga djeco, budite uvijek ustrajni i iskreni kazivači. To što vaše ime nije navedeno u ovome napisu ili niste dobitnici nagrade, neka vas ne ohrabruje. Jer žiri odista nije imao lak zadatak, pa ni ja. Ali iskreno čestitam svima vama!

Kristina Goher

Rezultati po kategorijama:

1. – 2. razred

1. Barnabaš Kiš, 2. r., V. Parun: Šišmiš letimiš;
2. Sara Kohari, 1. r., M. Šarac: Dragan;
3. Aliz Bartoš, 1. r., G. Vitez: Djeca hvataju sunce.

3.– 4. razred

1. Mark Kele, 4. r., G. Vitez: Miš;
2. Nina Šindik, 3. r., R. Zvrko: Grga Čvarak
3. Liam Fowkes, 4. r., T. Kubjak: Prvoaprililililski stihovi.

5. – 6. razred

1. Maja Tot, 6. r., A. Dedić: Prijateljstvo;
2. Éva Balassa, 5. r., L. D. Soares: Televizija ili ne;
3. Mira Menyhart, 5. r., Z. Csuka: Jednostavna pjesma o miru.

7. – 8. razred

1. Laura Damjanović-Šalomon, 7. r., R. Zvrko: Tvoja staza;

2. Tena Šindik, 7. r., T. Ujević: Vječni prsten;

3. Danica Romac, 7. r., S. Blažetin: Daljinski upravljač.

Gimnazija

1. Dorka Paradi, 9. r., M. Krleža: Naša kuća;
2. Žolt Prager, 9. r., Lepo naše Međimurje (narodna);
3. Kladija Deli, 12. a r., P. Preradović: Kad.

Proza:

1. Antonio i Andrej Kiš, 10. r., M. Gavran: Urotnik (ulomak).

Posebna nagrada

1. Franjo Füzesi, 10. r., I. Gundulić: Osman (ulomak);
2. Reka Aranji, 9. r., A. G. Matoš: Utjeha kose;
3. Mia Barbir, 10. r., Odiljam se, nepoznatog petrarkista;
4. Luca Molnar, 5. r., L. Molnar: Pjesma o Svemiru.

Županijska odlikovanja u Sambotelu

Zaslужni Hrvati i za hrvatsko djelovanje odlikovani Ugri

Skupščina Željezne županije sad jur ljeto na ljeto nagradjuje one peršone ke imaju brojne i važne zasluge na području gospodarstva, zdravstva, javne sigurnosti, obrazovanja, trudu se za očuvanje hrvatske riči i kulture, a pred svim na održavanju identiteta Gradišćanskih Hrvatov u ovoj regiji. Povodom 167. obljetnice Ugarske revolucije 1848., 13. marcijuša, u petak, u sambotelском Županijskom domu je održano svečevanje, a na naše najveće veselje četirmi iz naših redov takaj su imali čast primiti visoko odličje Željezne županije.

Krisztián Vlasich, načelnik Čeprega, Terézia Horváth-Balogh i Marija Kralj-Kiss, predsjednica čepreškoga HS-a

Za ugarskom i željeznožupanijskom himnom László Majthényi, predsjednik Skupščine, se je s ovimi riči obratio mnoštvu slavljениkov: – Sa sigurnimi odlukami složno u jedinstvu samo jedna nacija more nastupati, a kao narod jedinstveni moremo onda biti, kad skupa s istinskim čuti domoljublja volimo vlašći orsag, ovu županiju, naš grad i naša sela, polja i luge, kade su se negda krvavi boji odvijali. Skupna je Domovina, skupni je narod, kojemu pripadamo i u tom se shranja naša snaga – istaknuo je predsjednik Skupščine ki je podilio potom već od sedamdeset županijskih priznanj. Spomin-plaketu Augustina Pavla ljetos je mogao prikzeti László Kovács, bivši načelnik Hrvatskih Šic i predsjednik Hrvatske samouprave u dotičnom naselju. Časni gradjan Hrvatskih Šic rodom je iz Perimbe, prik šest mandatov je peljao seoske posle, a od 1994. ljeta je na čelu narodnosnoga političkoga tijela u domaćem selu. Ovo priznanje su u minula ljeta dostali Šandor Petković, dr. Žuzana Meršić, Kálmán Varga, Janoš Virag, Petar Škrapić, Marija Kralj, Jožef Timar, Marija Sabo, Gizela Mohoš. Za službovanje Željezne županije u javnoj sigurnosti, priznanje je

prikzeo rodjeni Židanac, carinar Ervin Kolnhofer. – Carinar sam jur 23 ljeta, dostao sam čuda nagradov, ali ovakovu još ne. Lipa je to čut, i ja se zahvaljujem svakomu ki je na me mislio da sam vridan ovoga priznanja. Ovde se moram zahvaliti i mojoj familiji, oni su svenek razumljivi kad moram i izvan djelatnoga vrimenta u službu pojti. Gizdav sam na ovu nagradu i sutrašnji dan će već lipše začeti, pak ćemo dalje djelati za veće nagrade – rekao je odlikovani Židanac ki je i tamburaš i jedan od osnivačev „Židanskih bečarov“. Kako je rekao, pred njim stoji ovo ljeto i nova zadaća, jer su ga pozvali igrati i u mjesnu kazališnu grupu. Nagradom „Za manjine“ ovom prilikom je odlikovana Katica Schneider, kiseška Hrvatica, rodom iz Koljnofa, učiteljica Osnovne škole „Sv. Margite Árpádházi“ i vjerouči-

znati dicu da idu domom. Ova nagrada mi je motivacija za to da se bolje djela, ali dobro bi bilo kad bi i roditelji razumili da naš jezik i naši običaji će nek onda ostati, ako će se i oni zalagati za ovo djelo – naglasila je kiseška aktivistica. Nagradu „Za manjine“ je dostala i Terézia Horváth-Balogh, po predlogu Gradske samouprave Čeprega. Umirovljena etnografkinja sad

Odlikovani Hrvati: Ervin Kolnhofer i Katica Schneider

László Kovács prikzame spomin-plaketu

teljica, ka se svaki petak bavi dvi ure dugo i hrvatskom dicom u klubu kiseške Hrvatske samouprave. Odlikovanoj Hrvatici posebno je čestitao i László Huber, načelnik grada Kisega, pokidob ju je Gradska samouprava predložila za ovo priznanje. – Od dvi do dvanaest ljet starosti učimo dicu po hrvatski. Jačimo, tancamo, svaki naš sastanak je svetak, je kad jedva morem

jur deset ljet dugo istražuje avanturistički životni put grofovske obitelji Janković i, kako je i sama rekla, ovo priznanje smatra posebnim darom Jankovićevih. – Svi štímaju da su mi Jankovići preci, ali ne, moji praoci su bili njevi kmeti. Ja sam se prilikom istraživanj zaljubila u ovu temu. Portreti Izidora Jankovića i sve ono što o njemu znam, kako je bio temperamentan človik, pravi muški, on mi je, u šali velim, zakašnjela tajna ljubav i on mi rikta pute u ovoj tematiki – povidala je istražiteljica, od koga smo

još doznali da polovica knjige je na hrvatskom jeziku gotova, ka se bavi sudbinom spomenute familije, a paralelno se pripravlja još jedno izdanje, i to na ugarskom jeziku. Odlikovanoj etnografkinji došli su čestitati i Krisztián Vlasich, načelnik grada Čeprega, ter Marija Kralj-Kiss, predsjednica Hrvatske samouprave dotičnoga naselja.

Tiho

Sporazum o suradnji

Zajednica Mađara grada Bjelovara i barčanski KUD Podravina

U okviru događanja u organizaciji Zajednice Mađara grada Bjelovara, 14. ožujka u tom je gradu potpisan sporazum s jedne strane Zajednice Mađara grada Bjelovara (koju zastupa predsjednica Zajednice Anita Farkaš) i barčanskog KUD-a Podravina (koju zastupa predsjednica KUD-a Anica Popović Biczak).

Cilj je sporazuma određen u nekoliko važnih točaka: Prijateljska i kulturna suradnja između organizacija Mađara u Hrvatskoj i Hrvata u Mađarskoj, poradi ispunjavanja uloge mosta pri produbljanju odnosa između dviju država. Sve uz međusobnu pomoć u upoznavanju društvenog, gospodarskog i kulturnog života matične zemlje, poradi toga organiziranje priredaba, izdavanja tiskovina, odnosno po potrebi nabava promidžbenih izvora, izdanja. Daljnji su cilj suradnje zajedničke manifestacije kako bi se ostvarila suradnja i tijekom nje uzajamno predstavilo nasljeđe i kultura, njegovao se materinski jezik. Ugovorne su se strane dogovorile kako će po potrebi sudjelovati na manifestacijama druge strane, te svojom nazočnošću podizati njihovu razinu uspješnosti. Na području gospodarstva ugovorne strane za cilj ističu uzajamno predstavljanje gospodarskih mogućnosti za hrvatske i mađarske poduzetnike. Mađarska strana, KUD Podravina obvezala se kako će pomoći razmjenom informacija i informativnim predavanjima prijateljskoj organizaciji tijekom prilagodbe propisima Europske unije. Poseban je cilj sporazuma nastojanje kako bi ugovorne strane zajednički sudjelovale natječajima Europske unije. Ugovorne su se strane obvezale da će svoje godišnje programe rada usuglašavati do 31. ožujka, uzimajući u obzir određivanje zajedničkih priredaba i programa, kaže nam predsjednica KUD-a Podravina Anica Popović Biczak.

plodne veze šomođskih naselja s onima u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Zajednica Mađara grada Bjelovara djelatna je zajednica koja njeguje suživot s ostalim narodima i manjinama na području Bjelovarsko-bilogorske županije, kojih je jedanaest. Veze s Hrvatima u Mađarskoj od Šeljina do Barče, Kapošvara jesu višedesetljetne i postojeane, a spomenuti sporazum pridonijet će njihovu usustavljanju i još većoj uspješnosti.

Anita Farkaš i Anica Popović Biczak

Kažimo kako u Republici Hrvatskoj od ukupnog broja stanovništva 0,33 posto čine Mađari, kojih je u spomenutoj županiji negdje oko tisuću duša. Mađare u Hrvatskoj u Hrvatskom saboru zastupa Sándor Juhász, saborski zastupnik mađarske nacionalne manjine. Zajednica Mađara grada Bjelovara djeluje preko odrasle plesno-pjevačke sekcije, dječje igraonice, te organizira učenje mađarskog jezika... Njezina je predstavnicu u političkom tijelu grada Bjelovara Anita Farkaš. Bjelovarsko poglavarstvo svojim građanima, pripadnicima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina jamči pravo na samobitnost, kulturu, vjeroispovijed, i ravnopravno sudjelovanje u javnim poslovima grada u skladu s ustavom, zakonom, statutom i drugim aktima tijela grada Bjelovara. Tako, sukladno ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, a radi unapređenja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina u društvu, pripadnici nacionalnih manjina na području grada Bjelovara izabrali su: vijeće srpske nacionalne manjine, predstavnika albanske nacionalne manjine, predstavnicu češke i posebno mađarske nacionalne manjine. U ukupnom broju članova bjelovarskoga Gradskog vijeća jedan član pripadnik je nacionalnih manjina.

Predsjednik vijeća srpske nacionalne manjine i predstavnici albanske, češke i mađarske nacionalne manjine aktivno su uključeni u rad Gradskog vijeća. Bjelovarsko poglavarstvo, sukladno svojim mogućnostima, osigurava vijeću i predstavnicima nacionalnih manjina sredstva za rad, te sredstva za pojedine programe, uvjete za obavljanje njihovih aktivnosti prema izraženim potrebama i mogućnostima. Zajednica Mađara grada Bjelovara ističe kao cilj njegovanje materinjeg jezika i kulture te promicanje mađarskog jezika u sredini u kojoj živi.

KUD Podravina u Bjelovaru

Zajednica Mađara grada Bjelovara istoga je dana priredila svoju tradicionalnu smotru u bjelovarskom domu kulture «Pro-ljetni susret Mađara». U okviru smotre nastupila su brojna folklorna društva mađarske zajednice, ali i KUD-ovi koji njeguju folklor drugih naroda. Specijalni gosti dana bili su svirači i plesači barčanske «Podravine» koji su svojim nastupom oduševili nazočne. Napomenimo kako je susret pozdravio i Šandor Toth, predsjednik Vijeća nacionalnih manjina Bjelovarsko-bilogorske županije, jednako kao i bivši predsjednik kapošvarske Hrvatske samouprave Tibor Čuč koji je za svoga mandata ostvarivao

Mala stranica

27. ožujka - Svjetski dan kazališta

Svjetski dan kazališta obilježava se od 1962., uvijek 27. ožujka, a povezuje se s otvorenjem prve kazališne sezone u pariškom Teatru nacija. Akcija je to koju je pokrenuo Međunarodni kazališni institut, međunarodna UNESCO-ova udruga osnovana po radi povezivanja kazališnih ljudi te lakšeg protoka informacija. Hrvati u Mađarskoj mogu biti ponosni na svoje kazalište. Hrvatsko kazalište u Pe-

čuhu otvorilo je svoja vrata 1992. g. Tijekom svoga djelovanja imalo je više od dvije tisuće predstava, među kojima su i mnoge predstave za djecu, lutkarske igre. Svi ljubitelji našega kazališta sa strpljenjem čekaju završetak radova proširenja i obnove zdanja, koji su započeti lani i vrijedni su 560 milijuna forinti. U budućoj zgradi dobit će mjesta kazališna dvorana, ljetna pozornica, dvorište i skladišta.

Razglednica iz mog zavičaja

LUKOVIŠĆE

Lukovišće se nalazi u Šomođskoj županiji. Selo ima oko 600 stanovnika, u njemu žive Hrvati, Mađar i Romi. U selu se nalazi rimokatolička crkva koja je sagrađena 1732. godine.

U Dózsinoj je ulici Zavičajna kuća u kojoj je izložba o životu

ovdašnjih Hrvata. Osnovna je škola lijepa i velika, nedavno su je obnovili. U šumi u proljeće cvate kockasti ljiljan, zaštićen cvijet, nalazi se i u grbu naselja Lukovišća.

Tomislav Vinak
učenik 6. r. lukoviške osnovne škole

Razglednica iz mog zavičaja

NOVI ZRIN

Nedaleko od našega sela Kerestura, u prekrasnoj šumi nalazila se glasovita utvrda Novi Zrin. Dao ju je sagraditi vojskovođa, pjesnik Nikola Zrinski 1661. godine radi bolje obrane od Turaka. Tvrdava je postojala samo tri godine, 1664. godine potpuno je uništena. Na njezinu spomen postavljena je spomen-ploča na mjestu, a mi keresturski učenici svake godine na utrci u spomen Nikole Zrinskog trčimo sve do mjesta Novoga Zrina.

Šara Đerđak
učenica 3. r. keresturske
Osnovne škole «Nikola Zrinski»

Književni kutak

Marija Krtalić

Baš u ovo proljeće

– Zašto sam tako ružna? – pitala se upravo ovoga proljeća jedna bubamara. Uopće nije željela ići na livadu. Kako riješiti taj problem? Kako netko ružan može postati lijep? Bubamara nije nalazila odgovor. Željela sam svakako pomoći bubamari, a nisam znala nijedan drugi

odgovor do onoga koji mi je šapnuo stari čarobnjak. Stari čarobnjak rekao mi je da ljubavlju ispunjeno srce i čovjeka i sve živo čini lijepim. Vjerujem stari čarobnjaku. Vjeruje mu i bubamara. Ona se zaljubila u sebe, u livadu, sve na livadi i oko nje. Eno je, blista. Lijepa je, svi kažu. Ako ne vjerujete, poslušajte glasove s livade: pjesmu, radost, veselje! Čujete li? Srca ispunjena ljubavlju. Baš u ovo proljeće.

Ostaje li jedina hrvatska ustanova u Fićehazu?

Uska fićehaska uličica zvana Vulička uvijek će biti dokaz da su u tome mjestu živjeli Hrvati. Vuličkom možemo skratiti put od fićehaskoga Dječjeg vrtića do ureda Samouprave, čiji predstavnici od nove godine kroz nju češće prolaze jer su ondada u velikoj brizi. Seoska samouprava nakon upoznavanja s državnim potporom za samouprave tekuće godine, ustanovila je da će biti teškoća s financiranjem svoje jedine ustanove, dječjeg vrtića premda čak 91 posto svojih prihoda ulaže u nju. Deficit Samouprave povećava se od 2013. a najveći troškovi nastaju oko financiranja dječjeg vrtića, naime njega pohađa svega dvanaestero djece.

Fićehaz je jedno od povijesnih hrvatskih naselja u Pomurju, broji 663 žitelja, u 19. st. spominje se još kao čisto hrvatsko naselje, a prema zadnjem popisu pučanstva 2011. godine, svega 22 % žitelja (152) dalo se popisati pripadnicima hrvatske narodnosti. To je bio golem pad u odnosu na 2001. godinu kada je još popisano 337 Hrvata. Uzroke te asimilacije najvjerojatnije možemo naći i u zatvaranju mjesne hrvatske osnovne škole 2007. godine, nakon čega velik broj djece izabrao je kaniške škole. U zadnje vrijeme tendencija se mijenjala, saznajemo od voditeljice dječjeg vrtića Erike Nemet,

Erika Nemet, voditeljica dječjeg vrtića

gotovo sva djeca iz vrtića usmjeravaju se u kerestursku hrvatsku osnovnu školu. Voditeljicu ustanove zapravo su šokirale vijesti o mogućnosti zatvaranja dječjeg vrtića, ona nije imala spoznaje o tim financijskim problemima:

– U suštini nisam bila upoznata s teškoćama mjesne samouprave, tek nakon nove godine su stigle informacije do mene da ima problema. Načisto sam s time da je malo djece u ustanovi, upravo zbog toga ne bih imala ni ja ništa protiv reorganizacije, npr. da bi se radilo s manje osoblja, ali zakoni zasada to ne dopuštaju. Mislim da bi bila velika šteta za selo ako bi se zatvorila i ova jedina ustanova, a da ne govorim o tome ako će fićehaska djeca biti uključena u kaniške mađarske vrtiće, već od svojih malih nogu bit će iščupana iz hrvatske zajednice. – kazala je gđa Nemet.

Dječji vrtić trenutno pohađa 12 djece, u jednoj su skupini, s njima rade dvije odgojiteljice: voditeljica i dadilja. Voditeljica vrtića rodnom je iz Kerestura, pohađala je srednju školu za odgojiteljice u Pečuhu, a zatim kečkemetsku Visoku školu za odgojiteljice, hrvatski jezik dobro govori i dobro poznaje hrvatske običaje. Djeca fićehaskoga dječjeg vrtića dobivaju dobru podlogu za učenje hrvatskoga jezika u osnovnoj školi. Na svim priredbama u mjestu nastupaju i s hrvatskim programima i tako unesu hrvatsku kulturu u život sela. Fićehaski načelnik Stjepan Tatai također je vrlo zabrinut, kaže da je problem nastao zapravo 2013. godine kada se promijenilo državno financiranje mjesnih samouprava, tada su osnovne škole (u većini) prešle u državne ruke, a dječji vrtići ostali u rukama samouprava, ukinut je narodnosni dodatak za dječji vrtić. Međutim, još 2013. bilo je mogućnosti za dobivanje kompenzacije od Ministarstva unutarnjih poslova, na to se

računalo i lani, 2014. godine. Zatražena je izvanredna pomoć za funkcioniranje Samouprave od osam milijuna forinta, od čega pet milijuna 125 tisuća zatražena je za financiranje dječjeg vrtića, ali molba je odbijena. Ne bude li potpore, Seoska samouprava doći će pod stečaj, jer prema zakonu o narodnostima ne može zatvoriti ni dječji vrtić ako to osam roditelja zatraži da se u mjestu osigura, a roditelji svih polaznika, njih 12, mjesnoga dječjeg vrtića potpisali su da žele da se osigura narodnosni odgoj u mjesnom vrtiću.

– Nekako smo u pat-poziciji, zakoni propisuju da treba osigurati predškolski odgoj ako to osam roditelja zatraže, ako djeluje vrtić s jednom grupom, treba osigurati dvije odgojiteljice i jednu dadilju, te jednako tako i zakonski su propisane plaće djelatnika dječjih vrtića, što povećavaju naše troškove. Dakle, s jedne strane obveza nam je osigurati dječji vrtić sa zadanim uvjetima, ali Samouprava ne dobiva odgovarajuća državna sredstva s kojim bi to mogla učiniti. Naravno, i naša Samouprava želi zadržati svoju ustanovu, a roditelji

su se zapravo izjasnili da pod svakom cijenom zadržimo ustanovu. Tražimo razna rješenja, ako bi Samouprava mogla dobiti neke ovlasti, npr. ako je broj djece ispod 15, dječji vrtić bi mogao djelovati s jednom i pola odgojiteljice, ako bi se vratila narodnosna potpora itd. Mislim da pet milijuna forinti nije golem novac za djelovanje ustanove koja služi odgoju naših mladih, pogotovo ako spomenem i to da je Ministarstvo unutarnjih poslova lani čak deset milijuna forinta potpore dalo za obnovu naše ustanove. – rekao je na mađarskome jeziku načelnik Tatai.

Fićehaski načelnik Stjepan Tatai

Samouprava je uputila pisma Ministarstvu unutarnjih poslova, parlamentarnim zastupnicima, Vladiinom uredu Zalske županije, predsjedniku Skupštine Zalske županije, glasnogovorniku Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoj državnoj samoupravi i Hrvatskoj samoupravi Zalske županije, međutim zasada odgovori nisu stigli. Pošto se saznalo za teškoće fićehaskoga dječjeg vrtića, pročulo se da taj problem postoji i u drugim naseljima, npr. u Sumartonu, stoga se Hrvatska samouprava Zalske županije odlučila za organiziranje okrugloga stola u Fićehazu, 26. ožujka u 15 sati, pod naslovom „Očuvajmo naše narodnosne ustanove“, gdje će nazočiti parlamentarni zastupnici Péter Cseresnyés i László Teleki te Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskoj, Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, načelnici hrvatskih pomurskih naselja i voditelji dječjih vrtića. U pozivnici je naznačeno da se načelnici i voditelji dječjih vrtića pripreme s raznim podatcima u svezi s djelovanjem i financiranjem dječjeg vrtića.

„Crvena jabuka“ ispunila brod A38

Potkraj veljače započela je nova sezona Balkan-partija. Brod A38 ponovno je postao poprištem dobrog ugodaja, okupili su se stari i mladi da zajedno provedu jednu nezaboravnu večer. Organizatori su i ovoga puta pripremili veliko iznenađenje. Pozvani gost bio je na omiljen sastav „Crvena jabuka“. Tim izborom uspjeh večeri bio je neupitan.

Scenografija priredbe bila je ista kao i uvijek, najprije, oni koji su stigli navrijeme, od 8 sati pogledali su dokumentarni film Határúton koji govori o životu i problemima djevojke koja se preselila u Mađarsku iz Vojvodine. Zatim je publika mogla razgovarati o filmu s autorima.

Nakon toga slijedio je dugo očekivani koncert. Ovoga puta prije koncerta zavladała je mala panika jer toliko je ljudi željelo pogledati koncert da su sve karte bile rasprodane, dakle on koji su zaboravili kupiti ulaznicu nisu svi mogli ući. No ta nijansa nije sprečavala uspjeh „Crvene jabuke“. Kada su članovi sastava stupili na pozornicu, primili su ih burni poklici pub-

like spremne za izvanredan koncert. Početna ovacija nije se stišavala, dapače, pratila je Žeru i „Crvenu jabuku“ nakon izvedbe svih pjesama koje su izvodili na pozornici A38. Maratonski, dvoipolSATNI koncert prošao je u trenu. U publici su se našli i mladi i stari, koji su ustrajno pjevali, skandirali i plesali tijekom koncerta. O tome nam je svjedočila i činjenica kako se brod pod brojnom publikom počeo opasno ljuljati.

Nakon koncerta frontmen skupine Dražen Žerić Žera izjavio je da je bio zadovoljan budimpeštanskim koncertom i iznenađen je što su toliki znali tekst izvođenih pjesama. Zanimljivo je što nije unaprijed sastavio redoslijed pjesama, izvodio ih je kako su mu pale na pamet. Misli da je publika bila zadovoljna, što više... Smatra da je tim koncertom „Crvena jabuka“ dokazala kako tridesetogodišnja jabuka može biti svježa i energična. Inače, početak ove godine bit će pun koncerata za članove skupine jer ove godine obilježavaju tridesetu godišnjicu osnutka. Budimpeštanski koncert pak bila je prva postaja. Nakon koncerta zabava se nastavila do jutarnjih sati, za dobru glazbu pobrinuo se Dj Mačić. Mislim da će i ovo izdanje Balkan-partija još dugo ostati u sjećanju svih. Organizatorima pak zadao je velik zadatak: gdje prirediti sljedeće izdanje, gdje će stati još veća publika?

Bea Letenyei

ŠOPRON - Hrvatska samoprava dotičnoga grada, Društvo šopronskih Hrvata, Matica Hrvatska Šopron i Društvo Hrvati srdačno Vas pozivaju na spomen-svetačnost prilikom 200. obljetnice smrti Karla Pejačevića, dobrotvora grada Šoprona. 31. marcijuša, utorak, u 16 uri polagat će se vijenac kod spomen-ploče Pejačević (Pejačevićev prolaz), a od 17 uri početo se priredjuje spomen-konferencija o Pejačeviću u Rejpál hiži. Predavači su Silvija Lučevnjak, ravnateljica našičkoga muzeja, Jasminka Najcer, viša kustosica osiječkoga muzeja likovnih umjetnosti i dr. Franjo Pajrić, predsjednik Hrvatske samouprave Šoprona.

MOHAČ – Kako saznaje Hrvatski glasnik, u mohačkoj Osnovnoj školi Széchenyi 30. ožujka organizira se tradicionalno natjecanje u kazivanju priče za učenike koji pohađaju nastavu hrvatskoga materinskog jezika od 1. do 5. razreda, kaže nastavnica Anka Brozovac. Natjecanje se odvija uz potporu mohačke Hrvatske samouprave.

DOMBOVAR – Ovaj grad 28. ožujka slavi svoj dan. Prigoda je to da se pozovu u goste i gradovi prijatelji, tako i dva grada iz Hrvatske: Ogulin i Vir. U sklopu događanja koji se ustrojavaju od 23. do 29. ožujka, u Tjednu Dombovara 2015 slavi i Dan grada. Tada između ostaloga, s početkom u 11 sati, svečanost je polaganja spomen-vijenca kod ploče hrvatskom banu Franji Vlašiću, rođenom Dombovarcu, kojemu je spomen-ploču prije nekoliko godina otkrila tamošnja Hrvatska samoprava, na čelu s Gaborom Vargom-Štadlerom. U spomenutu proslavu od svoga postojanja djelatno je uključena tamošnja Hrvatska samoprava. Tako je i ove godine. Nakon polaganja vijenaca kod ploče Franje Vlašića, u gradskom domu kulture slijedi otvorenje izložbe Tisućustogodišnje veze Hrvata i Mađara, autora, pokojnog dr. Đure Šarošca. Izložbu će otvoriti generalna konzulica Vesna Haluga. Sutradan, 29. ožujka, sastaju se dombovarska i virska nogometna momčad, a početak ogleđanja je u 9.30.

MLINARCI – Integrirano središte za usluge zajednice 26. ožujka, s početkom u 16 sati organizira radionicu izradbe uskrasnih ukrasa, aranžmana. Također na tome mjestu 2. travnja, s početkom u 16 sati priredjuje se izradba pomurskih domaćih pisanica. Organizatori svakoga srdačno očekuju.

ERČIN – Prema odluci tamošnje Gradske samouprave, Rackom pjevačkom zboru „Jorgovan“ za petogodišnje aktivno djelovanje, 15. ožujka dodijeljeno je „Odličje za kulturno-prosvjetni rad“. Dobitnica je tog odličja, od 2010. godine, i erčinska Plesna skupina „Zorica“.

Tamburaški sastav Koprive Vas srdačno poziva na koncert, a ujedno i na promociju novoga albuma pod naslovom „Nazdravlje“ na Vazmeni pondiljak u Kulturni dom Petrovoga Sela, početo od 17 uri. Na novoj CD-ploči – kako je to bilo i kod prethodnih albumov – snimljene su vlašće, autorske i narodne jačke.

PEČUH – Tradicionalni križni put na pečuškoj kalvariji bit će održan i ove godine za hrvatske vjernike grada Pečuha i okolice, i to 27. ožujka, s početkom u 15 sati. Križni put na hrvatskom jeziku predvodit će svećenik Augustin Darnai.

POGAN – Uz potporu i Hrvatske samouprave naselja Pogana, na čelu s Milanom Saboom, i Mjesne samouprave, na čelu s načelnicom Agom Dragovac, ženski pjevački zbor „Snaše iz Pogana“, 28. ožujka, s početkom u 18 sati, priređuje jubilarni program u povodu 15 obljetnice utemeljenja (2000. – 2015.) u Seoskoj kući (Rákóczijsze u. 9).

I. Hrvatska državna kobasijada

Pečuh, 24. travnja 2015. g. u 19:00 sati
Sportska dvorana "Lauber Dezső"
Nastupaju:
Gašo Band
SLAVONIA BAND

Informacija:
+36 20 288 60 53

I. DRŽAVNA KOBASICIJADA U PEČUHU

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj te pečuške Hrvatske samouprave, 24. travnja 2015. godine ustrojiti će se I. DRŽAVNA KOBASICIJADA U PEČUHU, s početkom u 19 sati u Športskoj dvorani «Dezső Lauber». Tijekom večeri nagradit će se najbolji proizvođači domaćih svinjskih slastica u tri kategorije: kobasice, salame (štifolder) i kulen. Organizatori pozivaju sve zainteresirane proizvođače navedenih domaćih mesnih proizvoda iz svih hrvatskih regija u Mađarskoj da svoje proizvode (jedan komad) prijave i dostave između 16. ožujka i 11. travnja u ova mjesta: Ured HDS-a (1089 Budimpešta, Bíró Lajos u. 24, Eva Mujić), santovačka Hrvatska osnovna škola (Vöröshadsereg u. 17, Joso Šibalin), Vršenđa (Ivica Balatinac, Arany János utca 3/b), Klub „August Šenoa“ (Pečuh, Esze Tamás utca 3, Magda Molnar Drinóczi), Martinci (Ured samouprave, Kossuth L. u. 8, Kristina Gregeš Pandur), Serdahel (Bernadeta Blažetin, Ady Endre u. 23), Muzej sakralne umjetnosti (Priska, Hunyadi J. u. 19, Bernadeta Zadrović), Restoran Levanda (Koljnof, Fő utca 60). Prijavljeni uzorci bit će izloženi tijekom večeri u obliku švedskoga stola, a osim kulturnog programa, uza sudjelovanje domaćih izvođača, o dobrom raspoloženju pobrinut će se popularni hrvatski sastav SLAVONIA BAND. Organizatori očekuju odziv hrvatskih samouprava, ustanova i civilnih udruga diljem Mađarske, te, naravno, sve ljubitelje svinjskih specijaliteta i tradicionalne pučke kuhinje. Stolovi koji se preporučuju samoupravama i drugim ustanovama, za deset osoba, mogu se rezervirati po cijeni od 55 tisuća forinti, za dvanaest osoba po 65 tisuća forinti, a za pojedince ulaznice će se prodavati u iznosu od 5000 forinti. Svi posjetitelji moći će uživati u švedskom stolu, ograničenom paketu pića i osigurati će im se stol po potrebi.